

TURY LAJOS

Ipolyság

1914. június 14.-1990. április 12.

Budapest

1914-ben született Ipolyságban.

1937-ben Pozsonyban szentelték pappá.

1937-41. Udvardon káplán.

1941-46. Lévai állami gimnázium hittanára.

1946-52. Budapesten kisegítő lelkész, hittanár.

1952-53. Budapesten az Örökimádás templomban kisegítő lelkész.

1953-54. Szomoron káplán.

1954-58. Bp. Kőbányán kisegítő lelkész.

1955-58. Bp. Kőbányán káplán.

1958-61. Bp. Csillaghegyen káplán.

1961-63. Szabadságvesztés.

1964-70. Egyházi szolgálaton kívül.

1971-74. Szabadságvesztés.

1974-90. Egyházi szolgálaton kívül.

Tury Lajos hitoktató, történelem tanár és karnagy volt egy személyben.

Fényképalbumából kiderül, hogy minden szolgálati helyén szervezett énekkart. Csillaghegyen a kápláni teendők mellett az 1944 óta működő Szent Cecília énekkar vezetését vette kézbe. Az énekkar korábbi vezetője, Zadubán György 1956-ban távozásra kényszerült az országból. Az énekkar szétszéledését a kórus egyik tagja, Mezey István igyekezett megakadályozni Tury Lajos megérkezéséig. A Szent Cecília énekkar miséket, passiókat, motettákat adott elő. Lajos bácsi előző szolgálati helyén, a kőbányai Szent László templomban is vezetett énekkart, ahol zenekar is működött. A két énekkar, a zenekar és a két kórus kitűnő szólistáinak egyesítésével komoly műveket lehetett előadni. Lajos bácsinak nagyon szép bariton hangja volt, ő is gyakran énekelt szólót.

A kórusok a zenei élmény mellett fontos közösségformáló eszközt jelentettek számára. A kórusok tagjait kirándulni is vitte. Ilyenkor több

kórusának tagjai is találkoztak. A kirándulásokon pihenő időben madrigálokat tanított. A hegycsúcsokon a kilátás Beethoven „Isten dicsőségének” eléneklésére ihlette a kiránduló énekeseket.

A kirándulások fontos nevelő szerepet töltek be a természet és a jó társaság élvezete mellett. Lajos bácsi olyan időjárást nem ismert, ami alkalmatlan lett volna kirándulásra. Kitartó, panasz nélküli menetelést, hegymászást várt el. Azok a kirándulások jelentették a legnagyobb élményt, amelyiken legtöbb volt a kaland. A kellemetlenségek zokszó nélküli elviselésére, szívósságra, kitartásra tanított. Ennek nagy hasznát vettük az élet egyéb területein is.

Az iskolai hitoktatást nem tartotta elégnek a hit megőrzésére, ezért összegyűjtötte a hasonló korosztályú gyerekeket és házaknál hittant tanított. Isten szeretetére, önálló gondolkodásra és szigorú önismeretre nevelt. Felnőtteknek is tartott hitoktatást. Számtalan családnak volt lelki tanácsadója, gyermekeik vezetője.

Tanítványai mind úgy emlékeznek rá, hogy egész életüket meghatározó volt az, amit tőle kaptak. Hitünket megerősítette és hitünk megvallására tanított minket, diktatúra idején.

A kommunista hatalom nem nézte jó szemmel működését.

1961. júliusban tartóztatták le először. Márianosztrára került. Azzal vádolták, hogy a Keresztény Front földalatti szervezet tagjaként államellenes összeesküvő. Márianosztrán a szőnyegszövődében dolgoztatták. 1962-ben átvitték a Budapesti Gyűjtőfogházba, ahol paptársaival volt egy cellában. Werner Alajossal kultúrműsorok rendezésére zenekart szervezhettek. Lajos bácsi hegedült a zenekarban.

1963-ban a részleges közkegyelemmel szabadult. Mivel bűnösségét nem ismerte el, az Állami Egyházügyi Hivatal megtiltotta, hogy papi munkát, kántorságot, pénzbeszédést vállaljon, csak fizikai munkát végezhetett. A Szolidaritás Háziipari Szövetkezet csomagolósnak, majd anyagvizsgálónak befogadta. Az egyik plébánián kisegített, lelkigyakorlatokat is vállalt.

Énekkart szervezett az Örökimádás templomban. A fiatalokat kirándulásokra vitte Romániába és Bulgáriába. Egész úton követte őket valaki nem egészen feltűnés nélkül.

1970. IX. 10-én házkutatás után a Gyorskocsi utcába hurcolták, egyesülési joggal való visszaélés vádjával tartóztatták le, amit államellenes szervezkedésre változtattak. Onnan átvitték a Markó utcába, három közbűntényessel egy zárkába tették. 1971-ben a 3. regnumi perben másodrendű vádlottként államellenes szervezkedés vádjával, visszaesőként 3 év 6 hónap szigorított börtönre ítélték.

1974-ben szabadult. Feltételekkel visszavették volna az esztergomi főegyházmegye. papi keretébe. A feltételeket nem fogadta el, visszatért a Szolidaritásba, ahonnan nyugdíjazták.

Először a Szent József plébánián lakott Békásmegyer-Ófalun, majd az óbudai Kövi Szűz Mária plébánián.

Papi munkáját soha sem hagyta abba, a kisközösségekben folytatta. Természetesen minden papi munkát azonnal vállalt ott, ahol nem féltek tőle. Kerületünkben négy egyházközség vallhatta magáénak, a csillaghegyi, békásmegyeri, római-fürdői és a Kövi Szűz Mária plébánia. Szabadulása után visszavette a Szent Cecília énekhar vezetését Csillaghegyen.

Megélte a rendszerváltást, tele volt tervekkel, készült az új feladatokra. Szíve viszont nem bírta a további szolgálatot.

1990. április 12-én, Nagycsütörtökön hiába vártuk a kóruson, csak a halálhíre érkezett meg.

Az Óbudai temetőben nyugszik.

EMLÉKKÉPEK:

Lajos bácsi a csillaghegyi Szent Cecília énekharral 1959-ben.

A Szabó családnál:

Szabó Árpádné Kerékgyártó Klára gyönyörű szoprán hangjával alappillére volt Szent Cecília énekarnak alakulásától megszűnéséig. Kedvtelésből szívesen énekeltek Lajos bácsival duetteket, vagy Klári néni kísérte Lajos bácsi énekét, akinek nagyon szép bariton hangja volt. Ebben a házban tanította Lajos bácsi egyik csoportját, „Napsugárkált” hittanra.

A börtönbüntetés után sokan kerülték az érintkezést Lajos bácsival, de voltak családok, akik kitartottak mellette.

Lajos bácsi, a turista:

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG BELUGYMINISZTERIUMA

SZIGORÚAN TITKOS!

1972 XII 19
Kiss

SZERV: **BM**

OSZTALY: **III/III-1.**

OBJEKTUM DOSSZIÉ

SZAM: **11-Cg-754**

AZ OBJEKTUM MEGNEVEZÉSE: **"EIIENÁLLÓK"**

AZ ÜGY KÖTETBEN

KÖTET SORSZAMA: **11**

MÉGNYITVA: 19. **70 VIII 14**

LEZÁRVA: 19.....

ARCHIV. SZAM:

A Történelmi Hiv. az Ety. 25. §-át az iratokat átvéve.

0-16846/2

1

2

3

Tury Laios

4

5

6

7

8

9

A második börtönbüntetés letöltése után - ismét karvezető
Csillaghegyen:

